

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA
RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE KROTOSZYŃSKI
na lata 2021 – 2030**

okres sprawozdawczy – 2025 rok

Krotoszyn – kwiecień 2026 r.

I. WPROWADZENIE

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami w Polsce opiera się na współdziałaniu administracji rządowej, samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej. Skuteczna pomoc wymaga bowiem zarówno tworzenia ogólnokrajowych i lokalnych ram prawnych i finansowych. Dzięki temu możliwe jest dostosowanie działań do rzeczywistych potrzeb mieszkańców oraz zapewnienia kompleksowego systemu wsparcia. Skuteczność tych działań w dużej mierze jest uzależniona od wysokości środków finansowych przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2030 jest dokumentem określającym i koordynującym działania w zakresie polityki społecznej powiatu krotoszyńskiego, w szczególności ukierunkowanym na rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej, poprawy jakości życia, a także przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Podstawowym założeniem programu jest stworzenie systemu wsparcia oraz wdrożenie rozwiązań, które znacząco zminimalizują skutki niepełnosprawności, dając możliwości zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych w różnych obszarach życia. Zaangażowanie różnych instytucji i organizacji na rzecz osób niepełnosprawnych powinno zaowocować pogłębieniem świadomości społecznej oraz wzrostem wiedzy o prawach i potrzebach osób niepełnosprawnych. Założenia zawarte w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2030 są ogólne i mają charakter otwarty, by umożliwić elastyczne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne (w tym uwarunkowania prawne), podejmowanie innowacyjnych działań oraz możliwość włączania w realizację nowych podmiotów.

Kreowanie polityki lokalnej na rzecz osób z niepełnosprawnościami jest procesem złożonym i długofalowym. Wymaga zaangażowania wielu podmiotów oraz konsekwentnego realizowania przyjętych założeń. Efektem tych działań jest tworzenie społeczeństwa bardziej otwartego, dostępnego i solidarnego, w którym każda osoba ma możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

II. REALIZACJA

Poniższa tabela przedstawia sposób realizacji zadań objętych Programem

Lp.	Zadania do realizacji	Realizacja
PRIORYTET I		
Wykorzystywanie wiedzy na rzecz poprawy jakości życia. Tworzenie systemu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.		
CEL 1. Diagnozowanie sytuacji osób niepełnosprawnych na potrzeby planowania oferty usług.		
1.	Systematyczne diagnozowanie potrzeb, problemów i możliwości osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów ujętych w <i>Programie Działań</i> .	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał 1802 orzeczeń z czego 279 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia. Wydano 671 kart parkingowych oraz 774 legitymacji. Przy wsparciu PzdsOoN osoby niepełnosprawne składają wnioski o uzyskanie świadczenia wspierającego, które przyznawane jest przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.
2.	Planowanie systemu usług na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich otoczenia na podstawie wniosków z diagnozy.	Ewaluacja realizowanych programów dodatkowych np. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, „Opieka wytchnieniowa”, „Aktywny samorząd” wskazuje kolejne kierunki działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami a jednocześnie pokazuje brak jednego z ważnych elementów jakim było Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dedykowane osobom dorosłym, dzieciom i młodzieży, mieszkańcom powiatu, które doświadczyły różnych sytuacji kryzysowych.
CEL 2. Tworzenie systemu informacyjnego o usługach dostępnych dla osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin i otoczenia		
1.	Stworzenie i prowadzenie ogólnodostępnej platformy informacyjnej dotyczącej aktualnej oferty Powiatu i jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych i innych instytucji pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych.	Informacje dotyczące zadań oraz dodatkowych programów realizowanych dla osób niepełnosprawnych ukazywały się w prasie lokalnej.
2.	Dostarczanie informacji dotyczących świadczeń, uprawnień i usług w formach dostępnych dla osób niepełnosprawnych.	Na stronie internetowej PCPR w Krotoszynie zamieszczano informacje dotyczące corocznie realizowanych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz dodatkowych programów ukierunkowanych na konkretne pola działań. Dodatkowo każda osoba ma możliwość pobrania aktualnych druków wniosków. Współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej przyczyniła się do wydania:

		Przewodnika po systemie wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami w powiecie krotoszyńskim – „JASNA SPRAWA – POWIAT KROTOSZYŃSKI”. Kolejny rok mieszkańcy powiatu krotoszyńskiego mogą wszystkie wnioski na dofinansowanie ze środków PFRON złożyć poprzez platformę internetową SOW – Systemu obsługi wsparcia. Jest to ogólnopolska platforma umożliwiająca osobom z niepełnosprawnościami składanie wniosków, przegląd aktualnych form pomocy i kontaktu z jednostkami wsparcia.
3.	Wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do nowych technologii.	Ponownie w roku 2025 realizowano dodatkowy program „Aktywny Samorząd”, w którym zostały doprecyzowane zadania, z których mogą skorzystać osoby niepełnosprawne ze stopniem znacznym, umiarkowanym i lekkim. Z programu skorzystało 56 osób a wydatkowana kwota to 253.328,00 zł.
PRIORYTET II Wyrównywanie szans w zakresie dostępu do edukacji osób niepełnosprawnych.		
CEL 3. Wspieranie edukacji ustawicznej osób niepełnosprawnych.		
1.	Rozwijanie oferty kształcenia ustawicznego dla różnych grup osób niepełnosprawnych.	Jednym z modułów programu „Aktywny Samorząd” jest moduł STUDENT, w którym osoby niepełnosprawne ze znacznym, umiarkowanym i lekkim stopniem niepełnosprawności chcące podnosić swoje poziomy wykształcenia mogą uzyskać dofinansowanie do czesnego oraz kosztów dodatkowych. W roku 2025 dofinansowanie zostało udzielone 20 osobom na kwotę 82.134,00 zł.
PRIORYTET III Tworzenie dla osób niepełnosprawnych warunków do uczestniczenia w rynku pracy.		
CEL 1. Zwiększanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.		
1.	Wspieranie oraz zwiększanie zatrudniania osób niepełnosprawnych w jednostkach samorządu terytorialnego Powiatu Krotoszyńskiego oraz jednostkach organizacyjnych.	W roku 2025 utworzono 1 stanowisko pracy dla osoby niepełnosprawnej na kwotę 50.000,00 zł. Udzielono pożyczek w kwocie 80.650,00 zł na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla dwóch osób z niepełnosprawnościami. Kwotę 29.351,00 zł przeznaczono na staże dla 3 osób, umożliwiając im pierwszy kontakt z pracodawcą.
CEL 2. Wspieranie zatrudnienia przejściowego, chronionego, spółdzielczości socjalnej i innych przedsięwzięć z obszaru ekonomii społecznej		
1.	Wspieranie podejmowania zatrudnienia na chronionym i otwartym rynku pracy przez uczestników warsztatów terapii zajęciowej.	Przeprowadzono spotkania adaptacyjne u pracodawcy w celu promowania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.

3.	Wspieranie podmiotów rozwijających zatrudnienie chronione, spółdzielczość socjalną oraz innych podmiotów ekonomii społecznej.	Zakład Aktywności Zawodowej w Koźminie Wlkp. prowadzony przez Fundację „Wenantego Katarzyńca” w Koźminie Wlkp. zatrudnia obecnie 72 osoby niepełnosprawne. Spółdzielnia Socjalna „VIVO” w Koźminie Wlkp. cały czas zwiększa zakres swoich usług i pozyskuje środki zewnętrzne umożliwiające zatrudnienie kolejnych osób niepełnosprawnych. Spółdzielnia zatrudnia 41 osób z tego 9 to osoby niepełnosprawne. Obie instytucje łączą działalność gospodarczą z działalnością społeczną. ZAZ realizuje projekt ze środków – Fundusze Europejskie dla Wielkopolski – NOWE SZANSE – AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA W POWIECIE KROTOSZYŃSKIM dla 50 osób z niepełnosprawnościami.
CEL 3. Tworzenie systemu współpracujących ze sobą instytucji, zajmujących się aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych.		
1.	Tworzenie partnerstwa instytucji publicznych i niepublicznych ukierunkowane na zapewnienie osobom niepełnosprawnym udziału w rynku pracy.	Pracownicy ze wszystkich ośrodków wsparcia uczestniczą w konferencjach oraz panelach dyskusyjnych dotyczących nowych możliwości wsparcia. ZAZ w Koźminie Wlkp. realizuje projekt partnerski z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Poznaniu dla 50 osób z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej.
PRIORYTET IV Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w społeczności lokalnej.		
CEL 1. Rozwijanie usług wspierających dla osób niepełnosprawnych.		
1.	Opracowanie jednolitego standardu usług na rzecz osób niepełnosprawnych i wdrażanie ich, w szczególności takich usług jak: • asystent osoby niepełnosprawnej.	Powiat krotoszyński przystąpił do programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, który zapewnia usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W ramach projektu zatrudniono 72 asystentów dla 86 osób niepełnosprawnych. Wykorzystana kwota dotacji to 1.650.842,53 zł. Realizowany był również program „Opieka Wytchnieniowa”. Wsparciem zostało objętych 5 osób - wydatkowana kwota 53.473,56 zł. Dodatkowo na terenie powiatu krotoszyńskiego Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi w Puszczykowie realizowała program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla 10 osób niepełnosprawnych. Wspólnie z Fundacją zapewniono 36 241 godzin wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie krotoszyńskim.
CEL 2. Rozwijanie różnorodnych form dziennych ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych.		
1.	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym usług w lokalnie działających dziennych ośrodkach wsparcia.	Osoby niepełnosprawne korzystają z usług oferowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Krotoszynie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Krotoszynie w formie wsparcia poprzez sport, kulturę i warsztaty. Na terenie gminy Krotoszyn działa Dzienny Dom Seniora,

		w którym wsparcie uzyskują osoby samotne powyżej 60 roku życia. Przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Krotoszynie kolejny rok działał Klub w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Do Klubu mogą uczęszczać osoby, które opuściły warsztat w celu podjęcia zatrudnienia oraz osoby oczekujące na przyjęcie. W roku 2025 z zajęć oferowanych przez Klub skorzystało 8 osób. Kwota wydatkowana to 55.680,00 zł. W Koźminie Wlkp. wybudowane zostało centrum opiekuńczo-mieszkalne gdzie wsparcie otrzyma 15 osób w formie dziennej oraz 5 osób całodobowo. Obiekt będzie podzielony na część dzienną, w której osobom korzystającym z programu będzie zapewnione wsparcie (w tym w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych) oraz część mieszkalną. Kompleksowe wsparcie w dziennych formach uzyskuje 161 osób z niepełnosprawnościami.
CEL 4. Kształtowanie postaw sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych.		
1.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do otoczenia osób niepełnosprawnych.	Na stronie internetowej PCPR w Krotoszynie zamieszczano informacje dotyczące corocznie realizowanych zadań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz dodatkowych programów ukierunkowanych dla konkretnych grup osób niepełnosprawnych. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krotoszynie oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w Krotoszynie zorganizowali cykliczne spotkania pn. „Drzwi Otwarte” w trakcie, których można było się zapoznać z ofertą placówek oraz uczestniczyć w wybranych formach terapii. W ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego ŚDS w Krotoszynie zorganizował: dostęp do usług – zdrowie psychiczne w katastrofach i sytuacjach kryzysowych.
3.	Organizowanie imprez kulturalnych i sportowych oraz rozwijanie miejskich programów rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych, uwzględniających specyficzne potrzeby osób z różnorodnymi niepełno sprawnościami.	Placówki oraz organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych corocznie organizują imprezy kulturalne i sportowe, które służą integracji ze społecznością lokalną. Dodatkowo uczestnicy WTZ, SDŚ oraz Domów Pomocy Społecznej biorą udział w konkursach artystycznych organizowanych przez PFRON /wyróżnienie dla DPS w Baszkowie/. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Krotoszynie zorganizowało Olimpiadę Pływacką dla osób z niepełnosprawnościami.
4.	Opracowanie i wdrożenie zasad korzystania przez osoby niepełnosprawne wraz z opiekunem/asystentem z pełnej oferty powiatowych/gminnych instytucji sportowych i kulturalnych.	Rada Miejska w Krotoszynie każdego roku ustala regulamin korzystania z Centrum Sportu i Rekreacji „Wodnik”.

CEL 5. Wspieranie wspólnotowych oddolnych inicjatyw społecznych.

2.	Realizacja wspólnych przedsięwzięć (projektów) władz samorządowych, grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych działań z zakresu inicjatyw społecznych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną.	Stowarzyszenia organizowały cykliczne przedsięwzięcia mające na celu integrację osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną. SOSW w Konarzewie oraz SOSW w Borzęciczkach brały udział w regionalnych turniejach Olimpiad Specjalnych.
----	--	---

PRIORYTET V**Planowanie i rozwój infrastruktury miasta z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.****CEL 1. Uniwersalne projektowanie infrastruktury miasta.**

1.	Inwentaryzacja infrastruktury powiatowej i gminnej w zakresie jej dostępności dla osób niepełnosprawnych.	Dokonany w poprzednich latach przegląd budynków użyteczności publicznej pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami przyczynił się do realizacji inwestycji w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym samodzielnego korzystania z tych zasobów.
2.	Systematyczne usuwanie barier w istniejącej infrastrukturze powiatowej i miejskiej.	W latach poprzednich przy współudziale środków PFRON pochodzących z programu Wyrównywania Różnic Między Regionami większość jednostek samorządu terytorialnego przystosowało swoje budynki do potrzeb osób niepełnosprawnych.

CEL 2. Dostosowanie miejskich usług przewozowych do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami.

1.	Modernizowanie infrastruktury komunikacji miejskiej z uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.	Zakład Komunikacji Miejskiej w Krotoszynie podejmując decyzje o zakupie nowego taboru bierze pod uwagę udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Najczęściej kupowane są autobusy niskopodłogowe.
2.	Dostarczanie osobom z różnego rodzaju niepełnosprawnością specjalistycznych usług przewozowych.	W roku 2025 dwa podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych otrzymały dofinansowanie na zakup pojazdu do przewozu osób w ramach realizacji programu „Wyrównywanie Różnic Między Regionami III”. Dom Pomocy Społecznej w Baszkowie otrzymał kwotę 140.240,00 zł oraz Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Krotoszynie prowadzące Warsztat Terapii Zajęciowej otrzymało 140.240,00 zł. We wszystkich placówkach zajmujących się osobami niepełnosprawnymi nadal wykorzystuje się pojazdy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych zakupione w poprzednich latach.

III. PODSUMOWANIE

Realizacja programu opiera się na szeregu wzajemnie powiązanych działań, takich jak rehabilitacja społeczna i zawodowa, aktywizacja na rynku pracy, likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych oraz rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego. Istotne znaczenie ma także wsparcie rodzin i opiekunów, które przyczynia się do poprawy funkcjonowania całego środowiska życia osób z niepełnosprawnościami. Program zakłada również ścisłą współpracę różnych podmiotów – administracji publicznej, organizacji pozarządowych oraz instytucji społecznych. Dzięki temu możliwe jest kompleksowe i skuteczne podejście do problemów tej grupy społecznej. Ważnym elementem jest także wykorzystanie środków finansowych pochodzących z instytucji takich jak Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które umożliwiają realizację wielu form wsparcia. Jego realizacja pozwala na stopniowe wyrównywanie szans oraz zwiększanie samodzielności osób z niepełnosprawnościami. Kluczowe znaczenie ma kontynuacja i rozwijanie podejmowanych działań, tak aby jeszcze skuteczniej odpowiadać na zmieniające się potrzeby społeczne.

Bardzo ważnym elementem realizacji programu jest ciągle podejmowanie dodatkowych aktywności wspierających takich jak: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, „Opieka wytchnieniowa”, Klub WTZ, „Aktywny samorząd”, Program „Wyrównywanie Różnic Między Reginami III”, utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Koźminie Wlkp. oraz Projekt „Nowe Szanse”. Wszystkie wymienione programy, projekty znacząco zwiększyły ofertę usług społecznych dla mieszkańców z niepełnosprawnościami z terenu powiatu krotoszyńskiego.

IV. WNIOSKI

1. Zapewnienie bezpieczeństwa finansowego dla działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
2. Zwiększenie ilości usług opiekuńczych i asystenckich w domach dla osób niesamodzielnych (w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, także przy wykorzystaniu środków zewnętrznych).
3. Monitoring możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
4. Współpraca z gminami w zakresie pozyskania lokali przeznaczonych na mieszkania treningowe, wspomagane, przeznaczone dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych).
5. Wspieranie lokalnego rynku pracy i podmiotów ekonomii społecznej przy tworzeniu miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.
6. Zwiększenie zaangażowania sektora organizacji pozarządowych w organizowanie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz korzystanie ze środków zewnętrznych.
7. Szkolenia służb społecznych o dostępnych formach wsparcia.

**Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Krotoszynie**

Andrzej Piotrowski